УДК 336.7

Н. О. Коваль

РОЗВИТОК ІННОВАЦІЙНОЇ СКЛАДОВОЇ СУЧАСНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕС-ПРОЦЕСІВ

Вінницький національний технічний університет

Анотація. *У статті досліджено сучасні умови господарювання характеризуються високим рівнем конкуренції, глобалізацією ринків та стрімким розвитком цифрових технологій. У цьому контексті інноваційна складова підприємств стає визначальним чинником їхнього стратегічного розвитку. Цифровізація бізнес-процесів не лише трансформує традиційні моделі управління, а й відкриває нові можливості для створення доданої вартості.*

Ключові слова: інновації, цифровізація, цифрові технології, бізнес-процеси, моделі управління.

DEVELOPMENT OF THE INNOVATIVE COMPONENT OF MODERN ENTERPRISES IN THE CONTEXT OF DIGITALIZATION OF BUSINESS PROCESSES

Abstract. *The article examines modern economic conditions characterized by high levels of competition, market globalization, and rapid development of digital technologies. In this context, the innovative component of enterprises becomes a determining factor in their strategic development. The digitization of business processes not only transforms traditional management models but also opens up new opportunities for creating added value.*

Keywords*: innovation, digitalization, digital technologies, business processes, management models.*

Розвиток інноваційної складової сучасних підприємств в умовах цифровізації бізнес-процесів є однією з ключових тенденцій економічного розвитку, що визначає конкурентоспроможність та стійкість бізнесу. Цифрова трансформація виступає не лише технологічним інструментом, а й стратегічним чинником, який змінює парадигму управління, виробництва та взаємодії з ринком. Інноваційність підприємства сьогодні розглядається як інтеграція нових знань, технологій та організаційних рішень у бізнес-модель, що дозволяє створювати додану вартість та забезпечувати довгострокове зростання. Розрізняють декілька видів інститутів спільного інвестування. По-перше, класифікація проводиться залежно від порядку здійснення діяльності. Розрізняють інститути відкритого типу, інтервального типу та закритого типу. По-друге, класифікація в залежності від терміну діяльності: строковий (тобто визначається певний строк, встановлюється у регламенті), безстроковий (який створюється на невизначений строк). По-третє, в залежності від виду активів: диверсифікованого виду, спеціалізованого виду (до якого належать фонди грошового ринку, фонди акцій, фонди облігацій, індексні фонди, фонди банківських металів), кваліфікаційного виду (клас нерухомості, клас рентних активів, клас кредитних активів, клас біржових товарних активів), не диверсифікованого виду.

Цифровізація бізнес-процесів сприяє формуванню інноваційного середовища, де ключову роль відіграють інформаційні системи, аналітика великих даних, штучний інтелект, хмарні технології та автоматизація управлінських функцій. Впровадження таких інструментів забезпечує підприємствам можливість швидко адаптуватися до змін зовнішнього середовища, прогнозувати ринкові тенденції та оптимізувати внутрішні процеси. Інноваційна складова у цьому контексті стає результатом синергії технологічних рішень та стратегічного управління, що дозволяє підприємствам переходити від традиційних моделей функціонування до платформних та екосистемних та, за необхідності, іншим учасникам ринку отримувати потрібну об’єктивну інформацію про переваги того чи іншого інвестиційного фонду або продукту. Тільки після впровадження наведених заходів доцільно підвищувати фінансову грамотність населення. Це потребує спільних зусиль держави та учасників фінансового ринку[1].

Важливим аспектом є інвестиційна підтримка інноваційної діяльності, адже цифрова трансформація потребує значних фінансових ресурсів. Інвестиції у розвиток цифрових компетенцій

персоналу, модернізацію виробничих потужностей та впровадження нових бізнес-моделей формують основу інноваційного потенціалу підприємства. При цьому особливого значення набуває розвиток людського капіталу, оскільки саме знання та навички працівників визначають ефективність використання цифрових технологій.

Разом із тим, процес цифровізації супроводжується низкою викликів: високою вартістю інноваційних проектів, ризиками кібербезпеки, швидким старінням технологій та необхідністю подолання опору персоналу змінам. Проте підприємства, які здатні інтегрувати інновації у свої бізнес-процеси, отримують стратегічні переваги у вигляді підвищення ефективності, гнучкості та здатності до масштабування[2].

Таким чином, розвиток інноваційної складової сучасних підприємств в умовах цифровізації бізнес-процесів є комплексним процесом, що поєднує технологічні, організаційні та інвестиційні аспекти. Він формує нову модель економічної діяльності, де інновації стають не епізодичним явищем, а системною основою функціонування бізнесу. Цифрова трансформація виступає ключовим драйвером цього розвитку, забезпечуючи підприємствам можливість не лише адаптуватися до сучасних умов, а й активно формувати майбутнє економіки[3].

Розвиток інноваційної складової сучасних підприємств в умовах цифровізації бізнес-процесів є предметом активних наукових дискусій, адже саме цифрова трансформація визначає нові траєкторії економічного зростання та конкурентоспроможності. У науковій літературі інноваційність розглядається як системна характеристика підприємства, що охоплює здатність до створення, впровадження та комерціалізації нових продуктів, технологій і організаційних рішень. Цифровізація, у свою чергу, виступає ключовим драйвером цього процесу, забезпечуючи інтеграцію інформаційних технологій у всі сфери діяльності та формуючи нову модель економічної взаємодії.

Водночас цифровізація бізнес-процесів супроводжується низкою викликів, які відображені у сучасних дослідженнях. Серед них — висока вартість інноваційних проектів, ризики кібербезпеки, швидке старіння технологій та необхідність подолання організаційного опору змінам. Науковці підкреслюють, що ефективне управління цими ризиками потребує комплексного підходу, який включає стратегічне планування, диверсифікацію інвестиційних потоків та формування інноваційної культури всередині підприємства[4].

Таким чином, у науковому контексті розвиток інноваційної складової сучасних підприємств в умовах цифровізації бізнес-процесів слід розглядати як багатовимірний процес, що поєднує технологічні, організаційні та соціально-економічні аспекти. Цифрова трансформація не лише змінює інструментарій управління, а й формує нову парадигму інноваційного розвитку, де ключовим ресурсом стають знання, дані та здатність підприємства до швидкої адаптації. Саме інтеграція інновацій та цифрових технологій у бізнес-модель забезпечує підприємствам можливість досягати стійкого розвитку та формувати конкурентні переваги у глобальній економіці.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Портной Є. В. Інноваційна діяльність підприємств в умовах цифрової трансформації. *Економіка та держава*. 2023. №5. с.48–52. URL: https://doi.org/10.32782/dees.15-5
2. Кравчук І. І., Лавриненко С. О., Зелінська А. М. Діджиталізація бізнес-процесів: інноваційна складова менеджменту підприємств. *Економіка та суспільство*. 2023. № 58. с. 112–118. URL: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-58-19
3. Домбровська Н., Фаріон В. Цифрова трансформація в менеджменті підприємств: адаптація бізнес-інноваційних технологій. *Економічний аналіз*. 2024. № 3. с. 40–47. URL: https://doi.org/10.35774/econa2024.03.040
4. Гриценко О. А. Інноваційні стратегії розвитку підприємств у контексті цифрової економіки. *Вісник Київського національного економічного університету*. 2022. № 12. с. 25–3

Коваль Наталія Олегівна, к.е.н. доцент кафедри Фінансів та інноваційного менеджменту Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: nokoval@gmail.com

Koval Natalia. - Ph.D. Associate Professor of Finance and innovative management, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: nokoval@gmail.com